

KOMISIJA ZA RAČUNOVODSTVO I REVIZIJU
BOSNE I HERCEGOVINE

ISPIT ZA STJECANJE PROFESIONALNOG ZVANJA
CERTIFICIRANI RAČUNOVODSTVENI TEHNIČAR
(ISPITNI TERMIN: NOVEMBAR/STUDENI 2025. GODINE)

PREDMET 2:
**TROŠKOVNO RAČUNOVODSTVO I
UVOD U UPRAVLJAČKO RAČUNOVODSTVO**

I – TEST PITANJA

1. Informacioni ciljevi kalkulacije su obezbjeđenje podataka:

- a) za utvrđivanje visine obaveza prema dobavljačima
- b) o cijeni koštanja učinaka
- c) o količini raspoloživih zaliha na dan bilansa
- d) za planiranje i kontrolu troškova, prihoda i rezultata

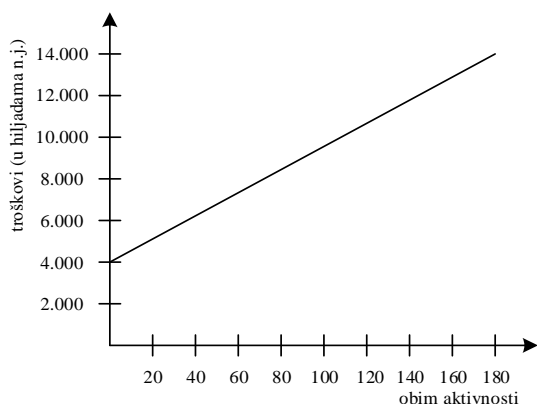
2. Za potrebe računovodstvene podrške poslovnom odlučivanju primjereno je kratkoročno bilansiranje uspjeha po metodu:

- a) ukupnih troškova
- b) troškova prodatih proizvoda
- c) troškova konkurencije
- d) troškova kontribucije

3. Izračunavanje funkcije ukupnih troškova vrši se:

- a) sabiranjem fiksnih i varijabilnih troškova
- b) sabiranjem direktnih i indirektnih troškova
- c) sabiranjem troškova direktnog materijala i troškova konverzije
- d) sabiranjem zajedničkih i odvojivih troškova

4. Na grafičkom prikazu:

data je funkcija:

- a) varijabilnih troškova
- b) fiksnih troškova
- c) mješovitih troškova
- d) diskrecionih troškovi.

5. Proizvodni indirektni troškovi nisu:

- a) troškovi amortizacije mašina na kojima se stvaraju učinci
- b) troškovi kontrole kvaliteta proizvodnih proizvoda
- c) troškovi plata radnika na održavanju
- d) troškovi plata radnika na prodaji gotovih proizvoda.

6. Troškove direktnog materijala, nastale u toku obračunskog perioda, moguće je izračunati:

- a) sabiranjem vrijednosti krajnjeg stanja direktnog materijala i fakturne vrijednosti nabavljenog materijala u toku perioda, te umanjujući taj zbir za početno stanje zaliha direktnog materijala
- b) popisom
- c) sabiranjem vrijednosti početnog stanja direktnog materijala i fakturne vrijednosti nabavljenog materijala u toku perioda, te umanjujući taj zbir za krajnje stanje zaliha direktnog materijala
- d) množenjem količine proizvedenih proizvoda sa normativom utroška materijala po jedinici proizvoda

7. Za izračunavanje stope za alokaciju proizvodnih indirektnih troškova, potrebno je:

- a) staviti u odnos ukupne proizvodne indirektnih troškove i ukupne direktne troškove nastale tokom obračunskog perioda
- b) sabrati troškove opšteg karaktera i troškove pojedinačnog karaktera i staviti ih u odnos sa zbirom indirektnih i direktnih troškova proizvodnog karaktera
- c) staviti u odnos ukupne proizvodne indirektnih troškove i ukupne troškove nastale tokom obračunskog perioda
- d) staviti u odnos ukupne proizvodne indirektnih troškove i ukupan utrošak odabrane baze za alokaciju

8. Za potrebe obračuna troškova u masovnoj proizvodnji koristi se:

- a) metod neto ostvarive vrijednosti sa istim stopama profitabilnosti
- b) metod uzročno posljedične veze
- c) metod ponderisanog prosjeka
- d) metod prodajne vrijednosti u tački podjele

9. U slučaju da preduzeće koje se bavi masovnom proizvodnjom koristi metod ponderisanog prosjeka za obračun vrijednosti učinaka i uz poznate podatke:

Elementi obračuna	Ukupni troškovi proizvodnje	Direktan materijal	Troškovi konverzije
Početno stanje zaliha proizvodnje u toku	1.500.000	1.000.000	500.000
Troškovi dodati u tekućem periodu	25.000.000	20.300.000	5.000.000
Troškovi nastali do određenog datuma		21.000.000	5.500.000
Ekvivalentne jedinice		70	25

troškovi po ekvivalentnoj jedinici bi iznosili:

- a) za troškove materijala 14.285,71 n.j./e.j. i za troškove konverzije 20.000 n.j./e.j.
- b) za troškove materijala 290.000 n.j./e.j. i za troškove konverzije 200.000 n.j./e.j.
- c) za troškove materijala 300.000 n.j./e.j. i za troškove konverzije 220.000 n.j./e.j.
- d) za troškove materijala 21.428,57 n.j./e.j. i za troškove konverzije 10.000 n.j./e.j.

10. Prilikom obračuna troškova u kuplovanoj proizvodnji (proizvodnji vezanih proizvoda) moguće je koristiti:

- a) metod ponderisanog prosjeka
- b) metod prodajne vrijednosti u tački podjele
- c) metod dodatne kalkulacije
- d) metod postepenog rasporeda (korak niže)

11. Alokacija troškova odjeljenja za podršku (pomoćnih mjesta troškova), uz primjenu metoda linearnih jednačina (metod reciprociteta), znači da se međusobne „usluge“ pomoćnih mjesta troškova, posredstvom obračuna:

- a) u potpunosti priznaju
- b) djelimično priznaju
- c) ne priznaju
- d) svi prethodno dati odgovori mogu da budu tačni, u zavisnosti o toga kako je obračun predviđen računovodstvenim politikama

12. Jedan od standarda etičkog ponašanja, „kompetentnost“ podrazumijeva odgovornost da računovođe:

- a) treba da rade na razvoju sopstvenog znanja i vještina
- b) svoje dužnosti obavljaju u skladu sa relevantnim zakonima, propisima i tehničkim standardima
- c) odgovorna lica uzdrže od korišćenja povjerljivih informacija za neetičke ili nelegalne koristi
- d) da pripremaju potpun i jasan izvještaj i preporuke nakon odgovarajućih analiza relevantnih i pouzdanih informacija.

13. Trošak prevoza sirovine do proizvodnog pogona je:

- a) administrativni trošak
- b) prodajni trošak
- c) trošak nabavke
- d) rashod

14. Troškovi direktnog materijala po jedinici proizvoda su:

- a) konstantni
- b) promjenjivi
- c) uvijek rastući
- d) uvijek opadajući

15. Na čemu se najčešće zasniva obračun troškova u uslužnim djelatnostima?

- a) masovna proizvodnja
- b) vođenje evidencije periodičnih zaliha
- c) pružene usluge i izvršene aktivnosti
- d) mjerenje direktnog radnog vremena

16. Koji od navedenih nije primjer direktnog troška?

- a) trošak materijala
- b) trošak rada na proizvodu
- c) trošak uprave
- d) trošak pakovanja

17. Kumulativni trošak predstavlja:

- a) samo direktne troškove
- b) zbir svih troškova do određenog trenutka
- c) samo varijabilne troškove
- d) samo fiksne troškove

18. Sistem obračuna po procesu koristi se kod:

- a) unikatnih proizvoda
- b) homogenih proizvoda proizvedenih u kontinuitetu
- c) usluga
- d) proizvoda male serije

19. Standardni trošak predstavlja:

- a) normativno utvrđen trošak za jedinicu proizvoda ili usluge
- b) srednju vrijednost prošlih troškova
- c) maksimalni dozvoljeni trošak
- d) neplanirani rashod

20. Koja stavka nije uključena u proizvodne troškove?

- a) direktni materijal
- b) direktni rad
- c) trošak prodaje
- d) opšti proizvodni trošak

21. Uvođenje automatskog sistema proizvodnje najčešće utiče na:

- a) povećanje direktnog rada
- b) povećanje fiksnih troškova
- c) smanjenje varijabilnih troškova
- d) smanjenje amortizacije

22. U vrijednost zaliha po varijabilnom sistemu obračuna ne uključuju se:

- a) direktni materijal
- b) direktni rad
- c) fiksni troškovi proizvodnje
- d) varijabilni troškovi proizvodnje

23. Analiza odstupanja između standardnog i stvarnog troška služi za:

- a) planiranje kapaciteta
- b) obračun amortizacije
- c) identifikaciju uzroka razlika u troškovima
- d) određivanje tržišne cijene

24. Aktivnosti koje ne dodaju vrijednost proizvodu su:

- a) direktni rad
- b) testiranje kvaliteta
- c) skladištenje gotovih proizvoda
- d) sastavljanje proizvoda

25. Glavna svrha upravljanja troškovima je:

- a) sastavljanje bilansa stanja
- b) izvještavanje poreznih vlasti
- c) efikasno korištenje resursa i povećanje profita
- d) minimizacija prihoda

II – ZADACI

Zadatak broj 1

Proizvodno preduzeće ima sljedeće (stvarne) pokazatelje uspješnosti poslovanja za mjesec maj i jun 2024. godine:

Elementi analize	Maj	Jun
Prodajna cijena po jedinici proizvoda	2.500 n.j.	2.500 n.j.
Jedinični podaci (u komadima)		
Početne zalihe gotovih proizvoda	0	100
Proizvodnja	1.500	1.200
Prodaja	1.400	1.100
Varijabilni troškovi (u novčanim jedinicama)		
Proizvodni troškovi po proizvedenoj jedinici	900	900
Tr. marketinga (troškovi perioda po prodatoj jedinici)	300	300
Fiksni troškovi (u novčanim jedinicama)		
Proizvodni troškovi	600.000	600.000
Troškovi marketinga (tr. perioda ili operativni troškovi)	100.000	100.000

Pripremiti bilans uspjeha za svaki analizirani mjesec, uz upotrebu apsorpcionog obračuna za vrednovanje zaliha učinaka, uz napomenu da se obračun odvija po FIFO konceptu toka zaliha i stvarnim vrijednostima troškova i prihoda.

I) Poslovni rezultat za mjesec maj 2024. godine, po apsorpcionom obračunu, je:

- a) 1.250.000 n.j.
- b) 1.260.000 n.j.
- c) 1.160.000 n.j.
- d) 1.340.000 n.j.

(Tačno urađen dio zadatka – 10 bodova)

II) Poslovni rezultat za mjesec jun 2024. godine, po apsorpcionom obračunu, je:

- a) 790.000 n.j.
- b) 985.000 n.j.
- c) 1.160.000 n.j.
- d) 980.000 n.j.

(Tačno urađen dio zadatka – 10 bodova)

Dokaz (za I i II):

III) Ako bi se radio obračun po varijabilnim troškovima, prema raspoloživim podacima, poslovni rezultat u maju bi bio:

- a) veći u odnosu na onaj koji je izračunat po apsorpcionom obračunu,
- b) manji u odnosu na onaj koji je izračunat po apsorpcionom obračunu,
- c) isti u odnosu na onaj koji je izračunat po apsorpcionom obračunu,
- d) nijedan od ponuđenih odgovora nije tačan.

(Tačno urađen dio zadatka – 5 bodova)

Zadatak broj 2

I. Megamarket „Tempo“ ima veliku prodavaonicu u Tuzli. Prodavaonica ima odjel elektronike i odjel kućne hemije. Troškovi i prihodi se prate odvojeno po odjelima.

Klasificirajte svaku od stavki troškova:

- **kao direktne (D) ili indirektne (I) u odnosu na odjel elektronike i odjel kućne hemije;**
- **kao varijabilne (V) ili fiksne (F) u odnosu na promjene broja prodatih artikala.**

Stavke troška	D / I	F / V
A. Troškovi transporta za novu pošiljku televizora.		
B. Trošak vode za kompletnu prodavaonicu.		
C. Nabavna cijena sredstava za čišćenje koja se preprodaju.		
D. Godišnja naknada za servisiranje sistema za klimatizaciju.		
E. Naknade prodavačima u odjelu elektronike (plaćeni po broju prodatih uređaja).		
F. Trošak promotivnog letka za cijeli megamarket.		
G. Trošak ambalaže (kutije) u koje se pakuju proizvodi kućne hemije.		

(12 bodova)

II. Tvornica "AutoLine" sastavlja dvije vrste vozila: Sedan i SUV. Svaki model se sklapa na zasebnoj liniji.

Klasificirajte troškove:

- **kao direktne (D) ili indirektne (I) u odnosu na tip vozila (sedan ili SUV);**
- **kao varijabilne (V) ili fiksne (F) u odnosu na promjene u broju proizvedenih vozila.**

Stavke troška	D / I	F / V
A. Trošak plastike korištene za enterijer SUV modela.		
B. Trošak zajedničkog ERP softvera za upravljanje zalihama.		
C. Naknade radnicima na SUV liniji sklapanja (plaćeni po satu).		
D. Trošak oglašavanja novog Sedan modela na televiziji.		
E. Račun za struju koja pokriva cijelu tvornicu.		
F. Godišnji zakup zgrade uprave.		
G. Trošak kožnih sjedišta koja se koriste isključivo u SUV vozilima.		
H. Bonus za menadžera proizvodnje isplaćen po postignutim kvartalnim ciljevima svih modela.		

(13 bodova)